

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. birželio 13 d. Nr. 21RE-545
(AG-440/03-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Edvardo Juciaus (pranešėjas), Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė), Vytauto Kurpuveso ir Ingos Morkvėnienės,

rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos Klaipėdos r. Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijos prašymą atsakovei viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai dėl sprendimuose taikytų finansinių korekcijų panaikinimo ir naujų finansinių korekcijų nustatymo, tretieji suinteresuoti asmenys Europos socialinio fondo agentūra ir Klaipėdos rajono savivaldybės administracija.

Komisija

n u s t a t ė :

Klaipėdos r. Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazija (toliau – ir pareiškėja) prašymu Komisijos prašo: 1) panaikinti viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – ir atsakovė, CPVA) paskirtas finansines korekcijas priimtuose sprendimuose: 2025-05-14 IT014 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT014; 2025-05-14 IT016 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT016; 2025-05-14 IT013 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT013; 2025-05-14 IT015 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT015; 2) priimti naujas CPVA paskirtas finansines korekcijas ir nustatyti 25 proc. dydžio finansines korekcijas priimtuose sprendimuose: 2025-05-14 IT014 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT014; 2025-05-14 IT016 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT016; 2025-05-14 IT013 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT013; 2025-05-14 IT015 Pažeidimo tyrimo forma projekte Nr. 10-011-P-0001 IT015 (Komisijos pastaba: nurodyta sprendimų data 2025-05-14 laikytina rašymo apsirikimu, turi būti 2025-04-11).

Pareiškėja skunde paaiškino, kad Europos socialinio fondo agentūros (toliau – ir Projekto vykdytojas, ESFA) partneris BĮ Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazija (Komisijos pastaba: laikytina rašymo apsirikimo klaida, pagal skundo turinį – pareiškėja) (toliau – ir Perkančioji organizacija, Gimnazija) kartu įgyvendinamam projektui „Tūkstantmečio mokyklos I“ Nr. 10-011-P-0001 (toliau – Projektas) neskelbiamos apklausos būdu įvykdė mažos vertės pirkimus. Pareiškėja įgyvendino 5 rangos darbų sutartis. Sutartys Nr. VPS 16, VPS 17, VPS 12, 2023/06-19 pasirašytos su tiekėju (duomenys neskelbtini), sutartis Nr. VPS 18 pasirašyta su (duomenys neskelbtini). TŪM I projekto Pažangos plane, kiekvienam kabineto įrengimui buvo skiriamos atskiros lėšos, todėl pareiškėja suprato, kad gali daryti kelis atskirus pirkimus. Sutartys sudarytos 2023-06-19, 2023-07-05, atlikus mažos vertės pirkimus neskelbiamos apklausos būdu pagal mažiausios kainos kriterijų. Muzikos k. ir technologijų k. patalpų atnaujinimui buvo atlikti du mažos vertės pirkimai, kviečiant dalyvauti po tris rangovus: (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini). (duomenys neskelbtini) pasiūlymo kaina mažiausia, todėl dvi sutartis pareiškėja sudarė su šiuo rangovu 2023-06-19. Fizikos, chemijos k. patalpų atnaujinimui buvo atlikti trys atskiri pirkimai, kviečiant dalyvauti po tris rangovus: (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini), kadangi dviejuose pirkimuose mažiausia pasiūlymo kaina buvo (duomenys neskelbtini), todėl 2023-07-05 su šiuo rangovu sudarytos dvi atskiros sutartys. Trečiame pirkime mažiausią kainą pateikė (duomenys neskelbtini), todėl 2023-07-05 sutartis sudaryta su šiuo rangovu. Sutartys 2023-

06-19 ir 2023-07-05 pasirašytos su (duomenys neskelbtini), nes kitų tiekėjų, kurie galėtų atlikti šių kabinetų atnaujinimo darbus iki mokslo metų pradžios nebuvo. Visi darbai atlikti ir kabinetai paruošti ugdymo procesui 2023-09-01. Įsigyjant darbus ir panaudojant skirtas lėšas nebuvo siekiama išvengti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme (toliau – VPĮ) numatytos tvarkos taikymo ir dirbtinai sumažinti konkurenciją, buvo siekiama efektyviausio viešųjų lėšų naudojimo, siekiant bendrų visuomenės tikslų, paruošiant kabinetus ir užtikrinant ugdymo procesą nuo rugsėjo 1 d. Pajėgių viešojo pirkimo dalyvių, kompetentingų įvykdyti viešojo pirkimo sutartis nebuvo, todėl nebuvo dirbtinai sumažinta konkurencija, pirkime nebuvo nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. Įgyvendinant pirkimus, nepažeidė viešųjų pirkimų tikslo, įsigyjant darbus racionaliai panaudoti lėšas. Sutarties Nr. 2023/07-05 keitimas atliktas atsižvelgiant į reikšmingas aplinkybes dėl darbų, susijusių su šviestuvų ir planuojamų laboratorijos prietaisų išdėstymu, kurių negalėjo numatyti. CPVA paskyrė keturias 100proc. finansines korekcijas.

Pareiškėja skunde nurodė, kad ginčo dėl VPĮ pažeidimo nėra iš pareiškėjos pusės, tačiau ginčo objekte yra dvi dedamosios: pirma, kad CPVA turėtų kaip prioritetą teikti metodinę pagalbą, kaip tai numato Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAĮ), o ne skirti baudas; antra, CVPA automatiškai pritaikė finansinę korekciją, jos neindividualizavo, neįrodė ir neapskaičiavo žalos dydžio, ignoravo faktą, kad lėšos buvo panaudotos ir darbai realiai buvo padaryti. Europos Komisijos (toliau – ir EK) 2019-05-14 sprendimu Nr. C(2019) 3452 patvirtintų su Sąjungos finansuotomis išlaidomis susijusių finansinių pataisų, kurias reikia atlikti dėl taikytinų viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairių (toliau – Gairės) taikymas jų ekstrapoliuojant nėra argumentuotas, nes Gairės turi ir gali būti taikomos ekstrapoliuojant, kai yra dokumentuotų ir objektyvių duomenų, kad reali apklausa buvo padaryta ir finansinė pataisa turi būti koreguojama.

Pareiškėja dėl metodinės pagalbos teikimo pareigos rėmėsi VAĮ 31 straipsnio 1 dalimi; mano, kad VAĮ turi būti taikomas ir CPVA, ir užuot taikiusi finansines korekcijas automatinio būdu, galimai būtų nuoseklu, kad CPVA laikytųsi VAĮ 31 straipsnio 1 dalies ir teiktų metodinę pagalbą. Pasak pareiškėjos, draudžiama taikyti korekciją vien tik nustačius pažeidimą: žalos ES biudžetui aspektas. CPVA neįrodė žalos ES biudžetui ir/ar nepateikė paskaičiavimo, kokia apimtimi darbai būtų galėję būti pigesni, nei pavyko juos nupirkti pareiškėjai. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) pripažino, kad draudžiama laikyti darančiu žalą bet kokią pažeidimą; pareiškėja citavo LVAT 2025-02-05 nutarties administracinėje byloje Nr. eA-227-415/2025 (toliau – ir 2025-02-05 Nutartis) 33 punktą. Pareiškėjos nuomone, kad CPVA tinkamai individualizuotų finansinę pataisą, CPVA turėjo jau įtarimuose įrodyti ar bent jau pateikti paskaičiavimą, kokią žalą padarė pareiškėja, kiek pigiau pareiškėja būtų nupirkusi rinkoje tuos pačius darbus. Pareiškėja mano, kad negalima preziumuoti žalos, nes Gairės Lietuvos Respublikos teisėje nėra perkeltos jokių nacionalinės teisės aktu (nagrįnėjamos bylos aktualiais aspektais) ir tokia žalos prezumpcija suponuoja, kad finansinės pataisos taikymas tampa automatinio. „Pagal trečiąją sąlygą reikalaujama, kad ekonominės veiklos vykdytojui pažeidus taikytiną teisę „padaroma ar būtų padaryta“ žala Sąjungos bendrajam biudžetui.“ (LVAT 2025-02-05 Nutarties 32 punktą). Pagal naujausią LVAT praktiką, finansines pataisas draudžiama taikyti automatiškai, įskaitant ir fiksuoto dydžio finansinės pataisos skalę; pareiškėja citavo LVAT 2025-02-05 Nutarties 40 punktą.

Skunde nurodė, jog CPVA turi pareigą apskaičiuoti žalą ir jos dydį. LVAT yra nustatęs, kad atsakovas privalo teisiniais argumentais pagrįsti, kodėl neįmanoma paskaičiuoti žalos dydžio; pareiškėja citavo LVAT 2025-02-05 Nutarties 43 punktą. Pareiškėjos nuomone, atsakovė turėjo įvertinti, kad visos lėšos buvo realiai panaudotos ir tikrai visi gauti pinigai panaudoti pagal paskirtį, lėšos nebuvo iššvaistytos: patalpos realiai buvo sutvarkytos. Be to, atsakovė nepateikė jokių įrodymų ir/ar paskaičiavimų, kad buvo padaryta ar sukelta žala ir koku procentiniu punktu ir/ar bendrai laipsniu (net nėra pateiktas bent preliminarus skaičiavimas su SISTELA kainomis, kurios įrodytų, kad už darbus buvo reikšmingai permokėta ar, priešingai, nupirkti darbai žymiai pigiau nei SISTELA įkainiai). Pareiškėja neatmeta teorinės galimybės, kad galbūt būtų gavusi kokio nors tiekėjo pasiūlymą pigiau, nei ji atrado, tačiau, pareiškėjos nuomone, būtent šios perspektyvos atžvilgiu ir turėtų būti skiriama bauda, t. y. atsižvelgiant į tai, kad pvz., rinkoje būtų gavusi 15 proc. ar net 20 proc. pigiau negu, kad pareiškėja galėjo nupirkti išskaidžiusi darbus. Dėl to pareiškėja ir prašo Komisiją įvertinti, kad bauda galėtų būti sumažinta iki tos dalies, kokią žalą, darant teorinę prielaidą,

kad pareiškėja galėjo rasti rangovą už 15 proc. ar net 20 proc. pigiau, ir prašo sumažinti visas finansines korekcijas iki 25 proc. Taip pat šią poziciją pagrindžia šis įrodymas: 2025-05-13 Pasiūlymas visiems darbams kito tiekėjo (duomenys neskelbtini). Platesnėje rinkoje, ir tai, kad darbai perkami jų neskaidant, ne visada reiškia, kad kainos automatiškai bus mažesnės (2025-05-13 pareiškėjos raštas Komisijai). Atsakovė neįvertino, kad Veiviržėnai nėra reikšmingas ekonominis centras, kuriame yra didelis rangovų pasirinkimas.

Pareiškėja laikosi pozicijos, kad Gairės neturėtų būti taikomos šiuo atveju ekstrapoliuojant, automatiškai ir neindividualizuojant, nes: tai, kad nėra nacionalinės teisės akto, kuris įgyvendintų Gaires, neturėtų būti laikomas pakankamu argumentu taikyti Gaires paraidžiui, visiškai neįvertinant individualių aplinkybių. Juolab, kad šiuo atveju pareiškėja tikrai darbus užsakė, socialinė nauda Klaipėdos rajono bendruomenei bendrai, tiek mokiniams konkrečiai, tikrai yra sukurta.

CPVA netinkamai taiko Gairių 2.1 lentelės 2 punktą. Gairių 2.1 lentelės 1 punkto 19 išnašoje yra toks paaiškinimas: „Tinkamos viešumo užtikrinimo priemonės reiškia, kad skelbimas apie pirkimą buvo paskelbtas užtikrinant galimybę kitoje valstybėje narėje esančiai įmonei gauti tinkamą informaciją apie viešąjį pirkimą, prieš skiriant jo sutartį, kad ši įmonė galėtų pateikti pasiūlymą arba išreikšti susidomėjimą dalyvauti procedūroje, siekiant gauti šią sutartį. Praktiškai taip yra, kai: i) skelbimas apie pirkimą buvo paskelbtas nacionaliniu lygmeniu (vadovaujantis su tuo susijusiais nacionalinės teisės aktais arba taisyklėmis) ir (arba) ii) buvo laikytasi būtiniausių informacijos apie sutartis standartų (daugiau informacijos apie šiuos standartus pateikta Komisijos aiškinamojo komunikato 2006/C 179/02 2.1 skirsnyje)“. Šiame kontekste CPVA nurodo, kad „CPVA, įvertinusi tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Gairių 1.1 p., kuriame nurodyta, kad šiose gairėse nurodytų (arba į juos panašių) rūšių pažeidimai, dėl kurių 2 skirsnyje nustatyta fiksuoto dydžio pataisa, laikomi turinčiais finansinį poveikį, bei atsižvelgiant į Gairių 2.1 lentelės 2 p. nuostatas, taikoma 100 proc. finansinė korekcija, nes dirbtinis darbų sutarčių suskaidymas, nesant tam jokių objektyvių pagrindų, lėmė, kad apie Pirkimą paskelbta nebuvo, o potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose“. Tačiau visiškai nepateikia jokių duomenų apie rinkos situaciją, kiek potencialių dalyvių galėtų dalyvauti tokia pirkime, nepateikia jokios analizės dėl kainos ir visiškai neįrodinėja realios žalos dydžio. CPVA nutyli, kad Gairių minėta nuostata yra taikoma tiems pirkimams, kurie turi būti skelbiami OL ES leidinyje. O kitais argumentais CPVA nepagrindė savo pozicijos. Dėl to pareiškėja mano, kad ir šiuo aspektu bauda nebuvo individualizuota.

Pareiškėja pateikė prašymą bylą nagrinėti jos atstovui nedalyvaujant.

Atsakovė CPVA atsiliepime prašo pareiškėjos prašymą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė pažymėjo, kad ginčas yra susijęs su CPVA priimtais 2025-04-11 sprendimais dėl pažeidimų ESFA įgyvendinamame Projekte: sprendimo dėl pažeidimo Nr. IT013 (reg. Nr. 2025/3-35-78) (toliau – ir Sprendimas Nr. IT013), sprendimo dėl pažeidimo Nr. IT014 (reg. Nr. 2025/3-35-79) (toliau – ir Sprendimas Nr. IT014); sprendimo dėl pažeidimo Nr. IT015 (reg. Nr. 2025/3-35-80) (toliau – ir Sprendimas Nr. IT015); sprendimo dėl pažeidimo Nr. IT016 (reg. Nr. 2025/3-35-81) (toliau – ir Sprendimas Nr. IT016) (toliau kartu – Sprendimai). Sprendimų sudėtinės dalys yra Pažeidimų tyrimų formos. Pareiškėja, būdama Projekto partneriu, įgyvendinamam Projektui, Gimnazijos patalpų remonto darbus įsigijo mažos vertės pirkimais neskelbiamos apklausos būdu: 1) „Muzikos studijos remontas Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijoje“ (toliau – Pirkimas1); skelbimas dėl Pirkimo 1 paskelbtas nebuvo; Pirkimo1 objektas į dalis neskaidytas; 2023-06-19 su (duomenys neskelbtini) sudarė pirkimo sutartį Nr. 2023/06-19, reg. Nr. VPS-12 (toliau – Sutartis 1); 2) „Fizikos-chemijos laboratorijos remontas Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijoje“ (toliau – Pirkimas 2); skelbimas dėl Pirkimo2 paskelbtas nebuvo; Pirkimo 2 objektas į dalis neskaidytas; 2023-07-05 su (duomenys neskelbtini) sudarė pirkimo sutartį Nr. 2023/07-05, reg. Nr. VPS-16 (toliau – Sutartis2); 3) „Fizikos-chemijos laboratorijos remontas Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijoje“ (toliau – Pirkimas 3); skelbimas dėl Pirkimo3 paskelbtas nebuvo; Pirkimo 3 objektas į dalis neskaidytas; 2023-07-05 su (duomenys neskelbtini) sudarė pirkimo sutartį Nr. 2023/07-05, reg. Nr. VPS-17 (toliau – Sutartis3); 4) „Fizikos-chemijos laboratorijos remontas Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijoje“ (toliau – Pirkimas4); skelbimas dėl Pirkimo 4 paskelbtas nebuvo; Pirkimo 4 objektas į dalis neskaidytas;

2023-07-05 su (duomenys neskelbtini): sudarė pirkimo sutartį Nr. 2023/07-05, reg. Nr. VPS-18 (toliau – Sutartis 4).

Veiklos ataskaitos Nr. 03, gautos 2023-12-21 raštu, vertinimo metu CPVA kilo įtarimas, kad Pirkimai atlikti netinkamai pasirinktu pirkimo būdu. Projekto įgyvendinimo plano vertinimo metu Projekto partneriui patalpų atnaujinimo darbams buvo suplanuota suma ir skirta 44.491,45 Eur be PVM. Nustatyta, kad Gimnazijos kabinetų remonto darbai buvo įsigyti penkiais atskirais pirkimais, kurių sutarčių vertės, nors ir neviršijo 15.000 Eur be PVM, tačiau sutartys sudarytos su tuo pačiu tiekėju tą pačią ar sekančią dieną, įtarta, kad Perkančioji organizacija neteisėtai pasirinko neskelbiamos apklausos pirkimo būdą, dirbtinai suskaidė pirkimus ir tokiu būdu galimai pažeidė VPĮ redakcijos, galiojusios nuo 2023-01-01 iki 2023-12-31, 5 straipsnio 3, 4 dalis, 31 straipsnio 3 dalies 4 punkto nuostatas, 17 straipsnyje įtvirtinus lygiateisiškumo, skaidrumo principus, Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo, patvirtinto Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-28 įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas), redakcijos, galiojusios nuo 2023-01-01 iki 2023-08-17, 24.2 papunkčio nuostatas. Remiantis išdėstytais aplinkybėmis bei įvertinus tai, kad Sutartys yra įgyvendintos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022-06-22 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ patvirtintų Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių (toliau – PAFT) 207 punkto nuostatomis, tokie pažeidimai negalėjo būti ištaisyti, Projekte 2024-07-09 buvo užregistruoti įtarimai apie pažeidimus Nr. IT013, IT014, IT015, IT016 ir pradėti pažeidimų tyrimai. Atsakovė priėmė Sprendimus, kuriais nustatė, kad Perkančioji organizacija padarė pažeidimą, kaip jis apibrėžtas PAFT 3.25 papunktyje, t. y.: (i) Projekto vykdytojas pažeidė VPĮ 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus skaidrumo ir lygiateisiškumo principų reikalavimus, VPĮ 5 straipsnio 3 dalyje ir Aprašo 9 punkte įtvirtintą draudimą siekti išvengti pirkimui VPĮ ir Apraše nustatytos tvarkos taikymo; (ii) pažeidimai padaryti Projekto partnerio veiksmais dirbtinai išskaidant pirkimus ir sudarant atskiras Sutartis. Atsižvelgiant į nustatytus pažeidimus, vadovaujantis PAFT, Gairių 1.1 papunkčiu bei atsižvelgiant į Gairių 2.1 lentelės 2 punkto nuostatas, Sprendimais taikyta 100 proc. finansinė korekcija, nes dirbtinis darbų Sutarčių suskaidymas, nesant tam jokių objektyvių pagrindų, lėmė, kad apie Pirkimus paskelbta nebuvo, o potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose.

Atsakovės manymu, pareiškėjos prašymas yra nepagrįstas, nėra pateikta jokių argumentų ir įrodymų, kurie paneigtų pažeidimų tyrimo metu nustatytas faktines aplinkybes bei Sprendimais nustatytus pažeidimus. Kaip nurodo pareiškėja, ginčo dėl VPĮ pažeidimo iš pareiškėjos pusės nėra, todėl atsiliepiame nebus pasisakoma dėl pažeidimų nustatymo aplinkybių, išskyrus kiek tai susiję su finansinių korekcijų taikymu.

CPVA dėl skundo argumentų dėl CPVA funkcijų vykdymo pažymėjo, kad, pirma, pareiškėja klaidingai interpretuoja VAĮ 31 straipsnio 1 dalies nuostatas. Pagal VAĮ 31 straipsnio 2 dalį, laikoma, kad viešojo administravimo subjektas vykdo ūkio subjekto veiklos priežiūrą, jeigu atlieka ūkio subjekto veiklos patikrinimus; ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekantys subjektai šią priežiūrą vykdo vadovaudamiesi Vyriausybės patvirtintu Gairių dėl ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijų atlikimo aprašu. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-05-04 nutarimu Nr. 511 patvirtintas Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų sąrašas, kuriame CPVA nenurodyta. CPVA nėra laikoma viešojo administravimo subjektu, vykdančiu ūkio subjekto veiklos priežiūrą; CPVA nevykdo funkcijų, numatytų VAĮ IV skyriaus, įskaitant ir 31 straipsnio 1 dalies, nuostatose. Antra, CPVA, kaip administruojančios institucijos funkcijos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021-07-02 įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“ patvirtintame „2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąraše“ (toliau – Administruojančiųjų institucijų sąrašas), pagal kurio 4.1.3 papunktį, CPVA teikia metodinę pagalbą projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo, projektų įgyvendinimo klausimais. Vykdydama šias funkcijas, CPVA savo internetiniame puslapyje skelbia projektų vykdytojams aktualią informaciją ir metodinę medžiagą projektų įgyvendinimo ir viešųjų pirkimų vykdymo klausimais, taigi, teikia metodinę pagalbą teisės aktais jai priskirtų kompetencijų

ribose. Vadovaujantis Administruojančių institucijų sąrašo 4.5 papunkčiu, CPVA atlieka įtariamų pažeidimų, padarytų įgyvendinant projektus, tyrimus, priima sprendimus dėl pažeidimų ir kt. CPVA rėmėsi PAFT 137, 140, 148 punktais; pažymėjo, kad Projekto vykdytojas Veiklos ataskaitą Nr. 03, kurioje deklaruojamos išlaidos ir išlaidų pagrindimo dokumentus, CPVA pateikė 2023-12-21, t. y. CPVA vertinimui pateikti jau įvykdytų Pirkimų pagrindu sudarytos Sutartys. CPVA privalėjo atlikti Projekto vykdytojo pateiktų išlaidų pagrindimo dokumentų tikrinimą (įskaitant Sutartis) ir nustatyti, ar deklaruojamos išlaidos tinkamos finansuoti. Trečia, VPĮ 17 straipsnio 1 dalyje, Aprašo 6 punkte įtvirtinta tiesioginė pareiga Perkančiajai organizacijai užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūrą ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.

CPVA rėmėsi PAFT 7 priedo „Pirkimų taisyklės“ 2 punktu, kad pareiškėja, būdama Projekto partneriu ir prisidėdamas prie Projekto įgyvendinimo, privalėjo laikytis PAFT nuostatų ir viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktų reikalavimų. Pati Perkančioji organizacija yra atsakinga už tinkamą ir teisėtą viešųjų pirkimų atlikimą, o jei vykdamas pirkimus ji pažeidė teisės aktų reikalavimus, jos veiksmų neteisėtumas negali būti perkeliama kitiems asmenims. Pareiškėja finansinę korekciją už viešųjų pirkimų pažeidimus nepagrįstai sutapatina su baudomis (sankcijomis); CPVA šiuo aspektu rėmėsi 1995-12-18 Europos Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 2988/95 dėl Europos Bendrijų finansinių interesų apsaugos 4 straipsniu, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ir ESTT arba Teisingumo Teismas) nurodyta praktika.

CPVA, pasisakydama dėl Sprendimais nustatytų pažeidimų atitikimo Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2021/1060 2021-06-24, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės“ (toliau – Reglamentas Nr. 2021/1060) 2 straipsnio 31 punkte įtvirtintoms pažeidimo sąvokos sąlygoms bei Sprendimais pritaikytos finansinės korekcijos teisėtumo ir proporcingumo, nurodė, kad iš skundo turinio matyti, kad pareiškėja laikosi pozicijos, kad CPVA neįrodė trečiosios Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 punkte įtvirtintos pažeidimo sąvokos sąlygos – turi būti padaryta reali ar potenciali žala ES biudžetui, tačiau pareiškėja skunde šios sąlygos įrodinėjimą sieja išimtinai tik su realios žalos ES biudžetui padarymu, t. y. su darbų kainų skirtumu tarp realiai įsigytų darbų kainos ir darbų kainos, kuri būtų buvusi, jeigu pareiškėja rinkoje būtų įsigijusi tuos pačius darbus nepažeidžiant teisinio reglamentavimo. Su tokia pareiškėjos pozicija CPVA nesutinka, kadangi faktiškai nepaskelbus apie Pirkimą, t. y. nesudarius galimybės visiems suinteresuotiems tiekėjams konkuruoti dėl Pirkimo objekto, retrospektyviai nėra galimybės nustatyti, kiek dalyvių būtų sudalyvavę ir kokias kainas būtų pasiūlę dalyviai. Tokie pareiškėjos teiginiai neatitinka ne tik galiojančio teisinio reglamentavimo, bet ir skunde akcentuojamos LVAT praktikos, kuri priimta ESTT 2024-10-04 sprendimo byloje *Obshtina Svishtov prieš Rakovoditel na Upravlyavashitia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh“ 2014-2020, C 175/23* (toliau – ir ESTT sprendimas) pateiktų išaiškinimų pagrindu, kuriuose Teisingumo Teismas aiškiai nurodo, kad pažeidimas plačiaja prasme, t. y., taip, kaip jis apibrėžtas Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 punkte, egzistuos ir tuo atveju, jeigu negalima atmesti galimybės, kad tas pažeidimas turėjo potencialų poveikį ES biudžetui. Nors minėti Teisingumo Teismo ir LVAT išaiškinimai priimti aiškinant 2013-12-17 Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013 (toliau – Reglamentas Nr. 1303/2013) 2 straipsnio 36 punkte įtvirtintas pažeidimo sąvokos sąlygas ir kitas susijusias nuostatas, tačiau tiek šios sąlygos, tiek kitas ginčui aktualus reglamentavimas iš esmės nesiskiria nuo Reglamento Nr. 2021/1060 pateikto, todėl ginčo atveju taikytini analogiški Teisingumo Teismo ir LVAT išaiškinimai.

CPVA, atlikus pažeidimų tyrimus ir nustačius, jog pareiškėjos veiksmai ir/ar neveikimas laikytinas pažeidimu, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 2021/1060 nuostatas, turėjo ne teisę, bet pareigą spręsti dėl finansinės korekcijos taikymo. Finansinio koregavimo taikymo teisiniai pagrindai nustatyti visa apimtimi tiesiogiai taikytiname Reglamente Nr. 2021/1060; finansinio koregavimo mechanizmas pagal šį reglamentą taikomas, kai nustatoma tam tikrų faktinių ir juridinių

pagrindų visuma: turi būti nustatomas pažeidimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 2021/1060; antra, nustačius pažeidimą, turi būti sprendžiama dėl finansinės korekcijos taikymo.

Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 dalyje įtvirtinta, kad pažeidimas – tai bet koks įgyvendinant ESI fondus padarytas ES teisės ar nacionalinės teisės, susijusios su jos taikymu, pažeidimas dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į ES biudžetą padaroma ar būtų padaryta žala ES biudžetui. CPVA, remdamasi Reglamentu Nr. 2021/1060 ir Teisingumo Teismo išaiškinimais, pažymėjo, kad pažeidimo buvimas reiškia, kad turi būti įvykdytos trys sąlygos: pirma, turi būti padarytas ES teisės (arba nacionalinės teisės, susijusios su ES teisės taikymu) pažeidimas; antra, šis pažeidimas turi būti padarytas ūkio subjekto veiksmais ar neveikimu; ir, trečia, turi būti padaryta reali ar potenciali žala ES biudžetui. CPVA Sprendimų dalyse dėl pažeidimo nustatė, kad yra tenkinamos visos trys pažeidimo sudėties sąlygos.

Pirma, CPVA nustatė ir Sprendimais konstatavo ES teisės (arba nacionalinės teisės, susijusios su ES teisės taikymu) pažeidimus, kurių pareiškėja skunde neginčija bei juos pripažįsta – pareiškėjai dirbtinai išskaidžius faktinę, realios pirkimo sutarties vertę į penkias atskiras Sutartis tam, kad Pirkimus būtų galima atlikti neskelbiamos apklausos būdu ir darbus įsigyti tik iš dviejų pasirinktų tiekėjų (darbus pagal keturias Sutartis įsigyjant iš vieno tiekėjo (duomenys neskelbtini)), neužtikrino net minimalaus Pirkimų procedūrų skaidrumo ir viešumo, tai sąlygojo tiekėjų sąžiningos konkurencijos ir lygiateisiškumo visišką eliminavimą. Pareiškėja nepagrįstai pasirinko neskelbiamos apklausos būdą, pažeidė VPI ir Aprašą. Pareiškėja neginčija pirmosios pažeidimo sąvokos sąlygos.

Antra, pažeidimas turi būti padarytas ūkio subjekto veiksmais ar neveikimu – pažeidimai padaryti Projekto partnerio veiksmais dirbtinai išskaidant Pirkimus ir sudarant atskiras Sutartis. CPVA pažymėjo, kad yra tenkinamas antrasis pažeidimo požymis, nurodytas Reglamento 2021/1060 2 straipsnio 31 punkte ir PAFT 3.25 papunktyje, kad pažeidimas padarytas netinkamais pareiškėjos veiksmais. Antrosios pažeidimo sąvokos sąlygos pareiškėja skunde taip pat neginčija.

Trečia, turi būti padaryta reali ar potenciali žala ES biudžetui. Būtent šios – trečiosios Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 punkte įtvirtintos pažeidimo sąvokos sąlygos egzistavimo fakto pareiškėja skunde nepripažįsta. CPVA teigimu, pareiškėjos skunde dėstoma pozicija dėl šios sąlygos grindžiama subjektyviu ESTT sprendime pateiktų išaiškinimų, kurie pacituoti LVAT 2025-02-05 Nutartyje, suvokimu. Pažeidimų tyrimo metu nustatyta ir Sprendimais konstatuota, kad pareiškėjos veiksmais Pirkimo procedūrų vykdymo metu buvo padaryta potenciali žala ES biudžetui. Tuo atveju, jeigu pareiškėja būtų pasirinkusi tinkamą Pirkimų vykdymo būdą – skelbiamą apklausą, kuri apie Pirkimų vykdymą būtų leidusi žinoti neribotam kiekiui tiekėjų, tiekėjų pasiūlymų visuose penkiuose Pirkimuose galėjo būti pateikta daugiau, juose galėjo būti nurodytos konkurencingesnės (mažesnės) pasiūlymų kainos. Atitinkamai pareiškėjai taip pat būtų skirtas mažesnis finansavimas iš ES biudžeto. Reglamento Nr. 2021/1060 pažeidimo sąvokoje aiškiai atskleidžiama pažeidimo esmė – tai ne tik realios žalos atsiradimas, bet ir žalos hipotetinė galimybė. Iš formuojamos teismų praktikos matyti, jog pagrindinių viešųjų pirkimų principų pažeidimas, net ir tuo atveju, kai jo finansinis poveikis negali būti tiksliai nustatytas, gali pažeisti ES finansinius interesus ir paprastai neturėtų būti laikomas mažareikšmiu. Tokiu atveju nereikalaujama įrodyti konkretų finansinį poveikį biudžetui. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja, vykdydama Pirkimo procedūras, savo veiksmais ar neveikimu pažeidė pagrindinius viešųjų pirkimų principus, negalima atmesti galimybės, kad tokiu pažeidimu buvo padaryta potenciali žala ES biudžetui, todėl laikytina, kad Sprendimais nustatytas VPI ir Aprašo nuostatų bei viešųjų pirkimų principų pažeidimas, be kita ko, atitinka ir Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 punkte nustatytą trečiąją pažeidimo sudėties sąlygą. Gairių 1.1 papunktyje aiškiai įtvirtinta teisinė prezumpcija, kad Gairėse nurodyti pažeidimai arba į juos panašūs turi finansinį poveikį ES finansiniams interesams, todėl juos nustačius turi būti taikoma finansinė korekcija. Tais atvejais, kai negalima atmesti galimybės, kad ES arba nacionalinio viešųjų pirkimų teisinio reguliavimo pažeidimu buvo padaryta potenciali žala ES biudžetui, finansinė korekcija nustatoma vadovaujantis Gairių nuostatomis.

CPVA išdėstė ESTT sprendime konstatuotas reikšmingas žalos ES biudžetui nustatymo taisykles: trečioji Reglamento Nr. 2021/1060 įtvirtinta pažeidimo sąvokos sąlyga egzistuos dviem alternatyviais atvejais: 1) konstatavus, kad ES arba nacionalinio teisės nuostatų pažeidimu yra padaroma žala ES biudžetui (nustačius realios žalos faktą); 2) konstatavus kad ES arba nacionalinio

teisės nuostatų pažeidimu gali būti padaryta žala ES biudžetui (nustaćius potencialios žalos faktą); kai neįmanoma tiksliai apskaičiuoti iš ES biudžeto mokėtinos neteisėtų išlaidų sumos, laikantis proporcingumo principo, taikoma fiksuoto dydžio arba ekstrapoliuota finansinė pataisa, visų pirma, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir sunkumą. Šią fiksuoto dydžio arba ekstrapoliuotą finansinių pataisų normų skalę, laikantis proporcingumo principo, gali nustatyti EK arba pačios valstybės narės savo nacionaliniame reglamentavime; valstybės narės, siekdamos pasitikslinti kriterijus, taikomus finansinėms pataisoms, atliekamoms remiantis fiksuoto dydžio pataisos normų skale turi teisę vadovautis Gairėmis, net jeigu Gairės valstybėms narėms pagal nacionalinį reglamentavimą nėra privalomos; finansinės korekcijos taikymas pagal Gaires (atsižvelgiant į nustatyto pažeidimo pobūdį, sunkumą ir dėl to ES biudžetui atsiradusius nuostolius) atitinka proporcingumo principą; finansinės pataisos dydis neturi būti nustatomas automatiškai, remiantis vien iš anksto nustatyta fiksuoto dydžio pataisos normų skale (nacionaliniame reglamentavime įtvirtinta arba Gairėmis).

Negalint atmesti galimybių, kad pažeidimu buvo padaryta potenciali žala ES biudžetui, laikantis proporcingumo principo, nustatoma nacionalinės fiksuoto dydžio pataisų normų skalės arba Gairių pagalba, tačiau ne automatiškai, o atlikus individualų ir išsamų nagrinėjimą, kurio vykdymo metu turi būti atsižvelgta į visus konstatuotą pažeidimą apibūdinančius ypatumus, palyginant su elementais, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant šią skalę, ir kurie gali pateisinti didesnės arba, priešingai, sumažintos pataisos taikymą. CPVA, negalėdama atmesti galimybių, kad Sprendimais konstatuotais VPĮ ir Aprašo normų bei viešųjų pirkimų principų pažeidimais buvo padaryta potenciali žala ES biudžetui, pagrįstai rėmėsi Gairėse nurodyta fiksuoto dydžio pataisos normų skale, netaikė jos automatiškai, be kita ko, pažeidimų tyrimo metu palygino pažeidimų tyrimo metu nustatytų VPĮ ir Aprašo nuostatų bei viešųjų pirkimų principų pažeidimus apibūdinančius ypatumus su elementais, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant Gairių 2.1 lentelės 1 punkto skalę, kaip to ir yra reikalaujama ESTT sprendimo 33 punkte.

Sprendimais konstatuotų pažeidimų atveju aktualios Gairių 2.1 lentelės 1 punkto dalies „Pažeidimo aprašymas“ nurodyta, kad pažeidimas nustatomas, kai „Skelbimas apie pirkimą nebuvo paskelbtas pagal atitinkamas taisykles (t. y. nebuvo paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje (toliau – Oficialusis leidinys), kaip to reikalaujama pagal direktyvas. Tai taikoma ir tiesioginiam sutarčių skyrimui arba deryboms be išankstinio skelbimo apie pirkimą, jei neįvykdomi šių procedūrų taikymo kriterijai.“ Vienas iš esminių alternatyvių elementų, į kurį atsižvelgta nustatant Gairių 2.1 lentelės 1 punkto skalę – skelbimo apie pirkimą nepaskelbimas pagal atitinkamas taisykles. Pažeidimo aprašyme nurodoma, kad pažeidimas nustatomas, jei perkančioji organizacija nepaskelbia apie pirkimą pagal atitinkamas taisykles, už tokį pažeidimą taikant 100 proc. finansinę korekciją.

Nors pareiškėja skunde teigia, kad CPVA netinkamai taiko Gairių 2.1 lentelės 1 punkto 19 išnašą, nes jame minimas tik Europos Sąjungos oficialus leidinys, tačiau pareiškėja neatsižvelgia į tai, kad Gairės priimtos aiškinant tik Direktyvos 2014/24/ES nuostatas. Atsakovė remdamasi ESTT praktika pažymėjo, kad Gairių 2.1 lentelės 1 punkte nustatytas pažeidimas egzistuos ir tuomet, kai bus nustatomas ne tik tarptautinių (direktyvinių) viešųjų pirkimų nepaskelbimo faktas, bet ir supaprastintų viešųjų pirkimų, tame tarpe ir mažos vertės pirkimų, tinkamo nepaskelbimo faktas.

Gairių 2.1 lentelės 1 punktas leidžia mažinti finansinės korekcijos dydį nuo 100 proc. iki 25 proc., kai egzistuoja papildomas, reikšmingas elementas (aplinkybė): „Toks pat, kaip aprašyta pirmiau, išskyrus tai, kad viešumas buvo užtikrintas kitomis tinkamomis priemonėmis <...>.“ Ginčo pažeidimų tyrimo metu atsakovė nustatė, kad apie Pirkimus nebuvo paskelbta jokiais kitomis priemonėmis, tokiu būdu neužtikrinant net minimalaus Pirkimų procedūrų skaidrumo ir viešumo, kas kartu sąlygojo tiekėjų sąžiningos konkurencijos ir jų lygiateisiškumo visišką eliminavimą. Dėl to CPVA neturėjo jokio teisinio pagrindo skirti mažesnės nei 100 proc. finansinės korekcijos, nes neegzistavo aplinkybės, į kurias buvo atsižvelgta nustatant Gairių 2.1 lentelės 1 punkto skalę, leidžiančios mažinti finansinės korekcijos dydį nuo 100 proc. iki 25 proc.

CPVA rėmėsi Gairių 1.1 papunkčio 2 išnaša: „2 skirsnyje aprašytos pažeidimų rūšys yra dažniausiai nustatomos pažeidimų rūšys. Šis sąrašas yra neišsamus. Kiti pažeidimai turėtų būti nagrinėjami, jei įmanoma, pagal analogiją su šiose gairėse nustatytais pažeidimų rūšimis.“ Kaip matyti iš Sprendimų dalių „V. Sprendimas dėl finansinės korekcijos“, CPVA, atsižvelgdama į tai, kad buvo supaprastinti mažos vertės pirkimai, o ne tarptautiniai pirkimai, Gairių 2.1 lentelės 1 punktą

taikė būtent pagal analogiją. CPVA konstatuota, kad dėl pasirinktos Pirkimų vykdymo procedūros, potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose.

CPVA mano, kad nustatė ir pagrindė visų trijų Reglamente Nr. 2021/1060 įtvirtintų pažeidimo sąvokos sąlygų egzistavimo faktą, todėl CPVA turėjo pareigą taikyti finansinę korekciją.

PAFT 214 punktas nustato, kad kai įtariamą pažeidimą susijęs su pirkimu, įvykdytu pažeidžiant teisės aktus, reglamentuojančius viešuosius pirkimus, arba tokio pirkimo pagrindu sudarytos sutarties vykdymu, su tokiu pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydis apskaičiuojamas su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti projekto išlaidų apskaičiavimo metodikos (PAFT 5 priedas) (toliau – ir Apskaičiavimo metodika) 3 ir 4 punktų nustatyta tvarka. Pagal Apskaičiavimo metodikos 3.2 punktą netinkamos finansuoti projekto išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis Gairėmis. Iš Sprendimų matyti, kad finansinė korekcija nebuvo taikyta automatiškai, buvo įvertintas pažeidimo pobūdis, sunkumas, kitos finansinės korekcijos dydžio individualizavimui reikšmingos aplinkybės.

Atsakovė rėmėsi Apskaičiavimo metodikos 4, 4.1 punktais; akcentavo, kad finansinė korekcija nustatoma ne tik atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, bet ir įvertinant su juo susijusias individualias aplinkybes. Pareiškėjos skunde nurodomos aplinkybės, kad lėšos buvo realiai panaudotos pagal paskirtį, nebuvo išvaistytos, patalpos realiai buvo sutvarkytos, atsižvelgiant į Pažeidimų pobūdį ir sunkumą negali būti laikomos lengvinančiomis ar šalinančiomis atsakomybę, kadangi tai apskritai paneigtų viešųjų pirkimų reguliavime įtvirtintą imperatyvumą. Laikantis pareiškėjos logikos, minėtomis aplinkybėmis iš esmės būtų galima pateisinti bet kokį viešųjų pirkimų principų ar nuostatų pažeidimą (atitinkamai ir realios ar potencialios žalos nebuvimą), atkreipiant dėmesį, kad „lėšų neišvaistymas“ negali būti sutapatinamas su VPĮ numatytais pirkimų tikslais.

Faktiškai nepaskelbus apie Pirkimą, t. y. nesudarius galimybės visiems suinteresuotiems tiekėjams konkuruoti dėl Pirkimo objekto, retrospektyviai nėra galimybės nustatyti, kiek dalyvių būtų sudalyvavę ir kokias kainas būtų pasiūlę dalyviai, todėl Gimnazijos 2025-05-13 paaiškinimai laikytini niekuo neparemta gynybine pozicija. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą, pasiūlymai teikiami pirkimo vykdymo metu, o ne praėjus beveik keleriems metams. Tai, kad pareiškėja kreipėsi į konkretų tiekėją (duomenys neskelbtini), prašydama pateikti pasiūlymą 2023 m. kainomis ir pastarasis nurodė atitinkamą kainą, teisinio vertinimo nekeičia, kadangi šios aplinkybės nei patvirtina, nei įrodo, kad neišskaidžius pirkimo ir apie jį paskelbus laikantis teisės aktų reikalavimų, būtų buvę gauti būtent tokios kainos pasiūlymai, t. y. 71.678,84 Eur su PVM (59.238,71 Eur be PVM). Rangos darbų rinkoje veikė ir veikia daug ūkio subjektų, o ne tik (duomenys neskelbtini) ir pareiškėjos pakviesti dalyvauti neskelbiamoje apklausoje trys rangovai, todėl nėra jokio pagrindo teigti, kad tik šie rangovai 2023 m. galėjo pateikti pasiūlymus ir daugiau pajėgių tiekėjų nebuvo bei, kad šiais Pirkimais įsigijami darbai nebūtų sudominę daugiau tiekėjų; buvo perkami paprastojo remonto darbai, t. y. pirkimo objektas nepasizymėjo jokiais technologiškai išskirtinėmis ar specifinėmis savybėmis. Kita vertus, paskelbus apie pirkimą, visada yra skatinama tiekėjų tarpusavio konkurencija, todėl neatmestina galimybė, kad tie patys tiekėjai, dalyvaudami skelbiamoje apklausoje ir varžydamiesi dėl pirkimo objekto, būtų pateikę konkurencingesnius (mažesnes) kainos pasiūlymus.

Kasacinio teismo praktikoje pasisakyta, jog viešojo intereso apsauga sprendžiant viešųjų pirkimų ginčus turi apimti abu jo aspektus – tiek visuomenės interesą dėl tam tikro pirkimo objekto ir jo teikiamos naudos, tiek ir visuomenės interesą užtikrinti konkurso dalyvių sąžiningą varžymąsi – nė vienas iš jų *a priori* (iš anksto) neturi pirmenybės vienas kito atžvilgiu; sprendimas ginti viešąjį interesą kaip visuomenės suinteresuotumą pirkimo objektu ir jo teikiama nauda turėtų būti grindžiamas realios ar realiai numatomos žalos visuomenei ar jos daliai, neigiamos įtakos žmonių gerovei pagrindu; pirmiau nurodyti pagrindai turėtų būti aiškinami ir taikomi siaurai bei apimti tik tam tikras išskirtines situacijas.

CPVA Sprendimais nustatydamą taikytiną finansinės korekcijos dydį (100 proc.), įvertino pažeidimų pobūdį ir visas reikšmingas aplinkybes, finansinės korekcijos dydis yra proporcingas padarytam pažeidimui, todėl nėra pagrindo teigti, kad netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimas ir taikytos finansinės korekcijos procedūra buvo atlikta pažeidžiant teisės aktų reikalavimus.

CPVA nurodė, kad yra gavusi EK 2024-04-29 raštą, jog finansines korekcijas turėtų taikyti pagal Gaires, o galimybės taikyti skirtingo dydžio finansines pataisas paliekama tik EK nuožiūrai, esant išskirtinėms aplinkybėms. Taip pat CPVA gavo Gairių leidėjos 2025-02-19 raštu pateiktą poziciją dėl finansinių korekcijų taikymo pagal Gaires. EK, kuri yra Gairių leidėja, nurodo, kad atsakovė, kaip įgyvendinančioji institucija, privalo finansines korekcijas taikyti vadovaudamasi Gairių nuostatomis, o nuo jų nukrypti gali tik išimtiniais atvejais. Tokio išimtinio atvejo šio ginčo situacijoje nebuvo nustatyta, kadangi draudimas skaidyti pirkimą, siekiant išvengti VPI, o kartu ir Apraše nustatytos tvarkos taikymo, yra viena iš fundamentaliųjų viešųjų pirkimų teisės ir šios srities praktikos taisyklių, kurios nesilaikymas arba pažeidimas yra laikomas šiurkščiu teisės pažeidimu. Nurodyto draudimo nepaisymas lemia absoliutų perkančiosios organizacijos sprendimų, pirkimo procedūrų, sudarytų sutarčių neteisėtumą ir negaliojimą.

CPVA teigimu, ji tinkamai kvalifikavo sprendimais nustatytus pažeidimus, nustatė visus būtinus jų elementus bei pritaikė proporcingą finansinę korekciją, todėl nėra jokio teisinio ir faktinio pagrindo sprendimais pritaikytos finansinės korekcijos mažinti ir/ar naikinti.

Atsakovė atsiliepiame prašė bylą nagrinėti atsakovui nedalyvaujant.

Trečiasis suinteresuotas asmuo ESFA atsiliepiame prašo bylą nagrinėti Komisijos nuožiūra.

ESFA vertinimu, Gairėse nustatytų finansinių pataisų taikymo atveju kiekvienas pirkimo pažeidimas turi būti vertinamas individualiai, atsižvelgiant į specifinius pažeidimo požymius, individualaus pirkimo pažeidimo pobūdį, sunkumą ir žalą Europos Sąjungos biudžetui. Minėtas finansinių pataisų taikymas nepaneigia EK suteiktos teisės vertinti valstybių narių institucijų nustatytų finansinių pataisų teisėtumo ir tinkamumo. EK, įvertinusi, kad valstybių narių institucijos netinkamai pritaikė finansines pataisas, išimtinėmis aplinkybėmis, gali pasinaudoti teisės aktais suteikta teise pradėti procedūrą prieš valstybę narę. Gairių 1.4 dalis nustato: „remiantis <...> fiksuoto dydžio (5 %, 10 %, 25 % ir 100 %) normomis atliekamos finansinės pataisos turi atitikti proporcingumo principą. Tai nedaro poveikio tam, kad apskaičiuojant galutinę taikytinos pataisos sumą reikėtų atsižvelgti į visas nustatyto pažeidimo charakteristikas, susijusias su elementais, į kuriuos atsižvelgta nustatant šią fiksuoto dydžio normą“. Gairių 1.4. dalyje papildomai referuojama į nusistovėjusią ESTT praktiką, C-406/14 (47–49 punktus) ir C-408/16 (65 ir 66 punktus), kuriose akcentuojama proporcingumo principo reikšmė. Esant pagrindui ir įvertinus visas aplinkybes, gali būti tikslinga taikyti ne maksimalią, o proporcingai mažesnę arba net nulinę finansinę pataisą.

ESFA atsiliepiame prašė bylą nagrinėti ESFA nedalyvaujant.

Trečiasis suinteresuotas asmuo Klaipėdos rajono savivaldybės administracija atsiliepiame nurodė, kad palaiko pareiškėjos skundą, mano, kad jis yra pagrįstas ir turėtų būti patenkintas. Prašo bylą nagrinėti jos atstovui nedalyvaujant.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl CPVA Sprendimais pareiškėjai taikomos 100 proc. finansinės korekcijos nuo Sutarčių vertės, tenkančios Projektui, teisėtumo ir dėl reikalavimo priimti naujas finansines korekcijas ir nustatyti 25 proc. dydžio finansines korekcijas Sprendimuose.

Remiantis elektroninės bylos medžiaga, nustatyta, kad CPVA Sprendimo Nr. IT013 pažeidimo tyrimo formoje, atlikusi pažeidimo tyrimą, darė išvadą, jog dėl Perkančiosios organizacijos pasirinktos Pirkimo vykdymo procedūros, potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose (dirbtinai nesudarytos sąlygos tiekėjų konkurencijai); dalyje „IV. Sprendimas dėl pažeidimo“ nurodė, kad įvertinus Sutartis, Projekto partnerio paaiškinimus, VPI, Aprašo ir kitų teisės aktų nuostatas, teismų praktiką bei pažeidimo tyrimo metu nustatytas aplinkybes, daro išvadą, kad Perkančioji organizacija padarė pažeidimą, kaip jis apibrėžtas PAFT 3.25 papunktyje, t. y. Projekto vykdytojas pažeidė VPI 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus skaidrumo ir lygiateisiškumo principų reikalavimus, VPI 5 straipsnio 3 dalyje ir Aprašo 9 punkte įtvirtintą draudimą siekti išvengti pirkimui VPI ir Apraše nustatytos tvarkos taikymo; Pažeidimas padarytas Projekto partnerio veiksmais dirbtinai išskaidant pirkimus ir sudarant atskiras Sutartis; Projekto vykdytojo padarytas pažeidimas daro finansinę įtaką

ES biudžetui. PAFT nustatyta, kad nustačius su pirkimu susijusį pažeidimą, vadovaujamosi Gairėmis; Gairėse nurodytų (arba į juos panašių) rūšių pažeidimai, dėl kurių Gairėse 2 skirsnyje nustatyta fiksuoto dydžio pataisa, laikomi turinčiais finansinį poveikį. Dalyje „V. Sprendimas dėl finansinės korekcijos“ išdėstytos Administruojančių institucijų sąrašo 4.5 papunkčio, PAFT 214 punkto, Apskaičiavimo metodikos 3.2 papunkčio, 4 punkto nuostatos. CPVA, įvertinusi tai, kas išdėstyta, vadovaudamasi Gairių 1.1 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad šiose gairėse nurodytų (arba į juos panašių) rūšių pažeidimai, dėl kurių 2 skirsnyje nustatyta fiksuoto dydžio pataisa, laikomi turinčiais finansinį poveikį, bei atsižvelgiant į Gairių 2.1 lentelės 2 punkto nuostatą, taikoma 100 proc. finansinė korekcija, nes dirbtinis darbų sutarčių suskaidymas, nesant tam jokių objektyvių pagrindų, lėmė, kad apie Pirkimą 1 paskelbta nebuvo, o potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose; sprendžia, kad taikoma 100 proc. finansinė korekcija nuo Sutarties1 vertės, tenkančios Projektui, t. y. nuo 7.498,26 Eur. Pažeidimo tyrimo metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 7.498,26 Eur ir joms tenkančios netiesioginės išlaidos 299,93 Eur, kuri gali kisti keičiantis Sutarties1 vertei (pvz., dėl atliekamų Sutarties1 keitimų). Pažeidimo tyrimo metu nustatyta vienodo dydžio norma (finansinė korekcija 100 proc.) taikoma nuo prašytų ar prašomų apmokėti išlaidų sumos pagal Sutartį1, tenkančią Projektui įgyvendinti, nurodytos išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose, pateiktuose kartu su mokėjimo prašymais.

CPVA Sprendimo Nr. IT014 pažeidimo tyrimo formoje iš esmės išdėstė analogiškas Sprendimui Nr. IT013 aplinkybes; nustatė tapačius pažeidimus. CPVA sprendė, kad taikoma 100 proc. finansinė korekcija nuo Sutarties2 vertės, tenkančios Projektui, t. y. nuo 4.766,11 Eur. Pažeidimo tyrimo metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 4.766,11 Eur ir joms tenkančios netiesioginės išlaidos 190,64 Eur, kuri gali kisti keičiantis Sutarties2 vertei (pvz., dėl atliekamų Sutarties2 keitimų). Pažeidimo tyrimo metu nustatyta vienodo dydžio norma (finansinė korekcija 100 proc.) taikoma nuo prašytų ar prašomų apmokėti išlaidų sumos pagal Sutartį2, tenkančią Projektui įgyvendinti, nurodytos išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose, pateiktuose kartu su mokėjimo prašymais.

CPVA Sprendimo Nr. IT015 pažeidimo tyrimo formoje iš esmės išdėstė analogiškas Sprendimui Nr. IT013 aplinkybes; nustatė tapačius pažeidimus. CPVA sprendė, kad taikoma 100 proc. finansinė korekcija nuo Sutarties3 vertės, tenkančios Projektui, t. y. nuo 17.589,77 Eur. Pažeidimo tyrimo metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 17.589,77 Eur ir joms tenkančios netiesioginės išlaidos 703,59 Eur, kuri gali kisti keičiantis Sutarties3 vertei (pvz., dėl atliekamų Sutarties3 keitimų). Pažeidimo tyrimo metu nustatyta vienodo dydžio norma (finansinė korekcija 100 proc.) taikoma nuo prašytų ar prašomų apmokėti išlaidų sumos pagal Sutartį3, tenkančią Projektui įgyvendinti, nurodytos išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose, pateiktuose kartu su mokėjimo prašymais.

CPVA Sprendimo Nr. IT016 pažeidimo tyrimo formoje iš esmės išdėstė analogiškas Sprendimui Nr. IT013 aplinkybes; nustatė tapačius pažeidimus. CPVA sprendė, kad taikoma 100 proc. finansinė korekcija nuo Sutarties vertės, tenkančios Projektui, t. y. nuo 16.481,68 Eur. Pažeidimo tyrimo metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 16.481,68 Eur ir joms tenkančios netiesioginės išlaidos 659,27 Eur, kuri gali kisti keičiantis Sutarties4 vertei (pvz., dėl atliekamų Sutarties4 keitimų). Pažeidimo tyrimo metu nustatyta vienodo dydžio norma (finansinė korekcija 100 proc.) taikoma nuo prašytų ar prašomų apmokėti išlaidų sumos pagal Sutartį4, tenkančią Projektui įgyvendinti, nurodytos išlaidas pagrindžiančiuose dokumentuose, pateiktuose kartu su mokėjimo prašymais.

Taigi, pareiškėjai CPVA Sprendimais pritaikė 100 proc. dydžio finansinę korekciją nuo Sutarčių vertės, tenkančios Projektui, nustačius, kad pareiškėja pažeidė VPĮ 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus skaidrumo ir lygiateisiškumo principų reikalavimus, VPĮ 5 straipsnio 3 dalyje ir Aprašo 9 punkte įtvirtintą draudimą siekti išvengti pirkimui VPĮ ir Apraše nustatytos tvarkos taikymo; pažeidimai padaryti pareiškėjos veiksmais, dirbtinai išskaidant pirkimus ir sudarant atskiras Sutartis.

Nagrinėjamu atveju pareiškėja skunde Komisijai neginčija CPVA nustatytų ir finansinės korekcijos taikymą nulėmusių faktinių aplinkybių, nurodo, kad ginčo dėl VPĮ pažeidimo nėra iš pareiškėjos pusės. Pareiškėja Komisijai skundžia Sprendimais pritaikytą 100 proc. finansinės

korekcijos dydį ir prašo jį sumažinti iki 25 proc. Pareiškėjos teigimu, CPVA turėtų teikti metodinę pagalbą, kaip tai numato VAI, be to, CVPA automatiškai pritaikė finansinę korekciją, jos neindividualizavo. Atsižvelgiant į pareiškėjos skunde suformuluotus reikalavimus ir išdėstytus skundo argumentus, Komisija šiame sprendime vertins ir pasisakys dėl skundžiamų CPVA Sprendimų teisėtumo dalyje dėl 100 proc. finansinės korekcijos taikymo.

GINČO teisinius santykius reglamentuoja Reglamento Nr. 2021/1060, PAFT (redakcija, galiojusi nuo 2025-03-06 iki 2025-04-29, t. y. Sprendimų priėmimo metu), VPI (redakcija, galiojusi nuo 2023-04-01 iki 2023-12-31), Gairių nuostatos.

Kaip minėta, CPVA nustatė, kad pareiškėja pažeidė VPI 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus skaidrumo ir lygiateisiškumo principų reikalavimus, VPI 5 straipsnio 3 dalyje ir Aprašo 9 punkte įtvirtintą draudimą siekti išvengti pirkimui VPI ir Apraše nustatytos tvarkos taikymo. CPVA nustatė, kad pažeidimai padaryti pareiškėjos veiksmais, dirbtinai išskaidant pirkimus ir sudarant atskiras Sutartis. CPVA Sprendimuose nurodė, kad dirbtinis darbų sutarčių suskaidymas, nesant tam jokių objektyvių pagrindų, lėmė, kad apie Pirkimus paskelbta nebuvo, o potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose.

VPI 5 straipsnyje nustatyta, kad numatoma pirkimo vertė skaičiuojama imant visas mokėtinas sumas be pridėtinės vertės mokesčio, į ją įtraukiant visas pirkimo sutarčių pasirinkimo ir atnaujinimo galimybes, kurios turi būti aiškiai numatytos pirkimo dokumentuose. Kai perkančioji organizacija numato prizus ir (arba) kitas išmokas kandidatams ar dalyviams, apskaičiuodama numatomą pirkimo vertę, ji turi į tai atsižvelgti (1 dalis). Perkančioji organizacija neturi teisės skaidyti pirkimo, jeigu taip galėtų būti išvengta šiame įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo, išskyrus atvejus, kai tai yra pateisinama dėl šio straipsnio 2 dalyje nustatytų priežasčių (3 dalis). Pasirenkant numatomos pirkimo vertės skaičiavimo būdą, negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo (4 dalis). VPI 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, kad perkančioji organizacija užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų. Pagal 31 straipsnio 3 dalį, apie mažos vertės pirkimą gali būti neskelbiama, jeigu yra šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 punkte, 2, 3, 5 arba 6 dalyje nustatytų sąlygų arba bent viena iš šių sąlygų, tarp kurių – kai numatoma pirkimo sutarties vertė neviršija 15 000 Eur (be pridėtinės vertės mokesčio) (4 punktas).

Aprašo (redakcija, galiojusi nuo 2023-01-01 iki 2023-08-18) 9 punkte nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis, negali būti siekiama išvengti Apraše nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu tam tikriems tiekėjams nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos.

Pagal PAFT pažeidimas – taikytinos teisės pažeidimas, padarytas dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų ar Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir (ar) nacionalinės teisės įgyvendinimo veikloje dalyvaujančio ekonominės veiklos vykdytojo, kaip jis apibrėžtas Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 30 punkte, veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į Lietuvos Respublikos valstybės ir (ar) Europos Sąjungos biudžetą būtų padaroma žala Lietuvos Respublikos valstybės ir (ar) Europos Sąjungos biudžetui (3.25 papunktis).

PAFT 208 punkte nustatyta, kad administruojančioji institucija, tirdama įtariamą pažeidimą, vertina projekto vykdytojo ir (ar) CPO, kai atliktas pirkimas iš CPO, ar kitų institucijų ir (ar) įstaigų pateiktą informaciją, duomenis ir dokumentus, reikalingus pažeidimo tyrimui atlikti, taip pat gali atlikti patikrą vietoje, prašyti projekto vykdytojo ir (ar) CPO, kai atliktas pirkimas iš CPO, paaiškinti įtariamo pažeidimo aplinkybes, kreiptis į kitas institucijas ar įstaigas su prašymu pagal kompetenciją pateikti informaciją, reikalingą pažeidimo tyrimui atlikti, ir (ar) atlikti kitus veiksmus, siekdama iširti įtariamą pažeidimą. PAFT 214 punkte nustatyta, kad Kai įtariamasis pažeidimas susijęs su pirkimu, įvykdytu pažeidžiant teisės aktus, reglamentuojančius viešuosius pirkimus, arba tokio pirkimo pagrindu sudarytos sutarties vykdymu, su tokiu pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydis apskaičiuojamas Su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti projekto išlaidų apskaičiavimo metodikos 3 ir 4 punktuose nustatyta tvarka.

Apskaičiavimo metodikoje (PAFT 5 priedas) reglamentuojama netinkamų finansuoti pavienių ar jungtinių projektų išlaidų, kai nustatytas pažeidimas dėl investicijų tęstinumo reikalavimo

nevykdymo ir (arba) su pirkimu susijęs pažeidimas, apskaičiavimo tvarka (1 punktas). Apskaičiavimo metodikos 3 punkte nustatyta, kad nustačius su pirkimu susijusį pažeidimą: kai pažeidimas nustatytas subjektui, kuris yra perkančioji organizacija pagal VPI reikalavimus, atliekant pirkimą, kuriam taikomas ar iš dalies taikomas VPI arba kuriam jis netaikomas šiame įstatyme nustatytais atvejais, atliekant pirkimą iš centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO) ar per ją, vadovaujantis VPI 82 straipsnio nuostatomis, kai šie pirkimai atlikti vadovaujantis VPI redakcija, galiojusia nuo 2017-07-01, taip pat nustačius draudžiamąjį pirkimo sutarties pakeitimą, atliktą galiojant VPI redakcijoms nuo 2017-07-01, netinkamos finansuoti projekto išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis 2019 m. gairėmis (3.2 papunktis).

Apskaičiavimo metodikos 4 punkte nustatyta, Gairėse nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo norma, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, taikoma proporcingai pagal pirkimo sutartį arba jos dalį (jei pirkimo sutartis apima ir kitus, projekto lėšomis nefinansuojamus, objektus arba pažeidimas turėjo įtakos tik daliai pirkimo sutarties vertės) projekto vykdytojo patirtoms ir planuojamoms patirti išlaidoms pagal konkrečią pirkimo sutartį: kai dėl nustatyto pažeidimo pagal Gaires galėtų būti taikomos skirtingos netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo normos, dėl atitinkamos normos taikymo, laikantis proporcingumo principo, sprendžiama atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir įvertinant su juo susijusias aplinkybes (4.1 papunktis): ar pirkimas (išskyrus tarptautinį pirkimą) nekelia tarptautinio susidomėjimo (pvz., vertinama, ar kitose valstybėse narėse esantys ūkio subjektai siekė pateikti pasiūlymą dėl pirkimo, arba, kai apie tai nėra duomenų, vertinama, ar tokie ūkio subjektai dalyvavo vykdant panašius pirkimus (vadovaujantis turima informacija apie analogiškus projektus) ir kt.) (4.1.1 papunktis); ar nebuvo neteisėtai ribojama rangovų, prekių tiekėjų ir (ar) paslaugų teikėjų konkurencija (pvz., vertinama, ar sudarytos sąlygos potencialiam rangovui, prekių tiekėjui ir (ar) paslaugų teikėjui pateikti pasiūlymą, pateiktų pasiūlymų skaičius ir kt.) (4.1.2 papunktis); ar dėl nustatytų diskriminuojančių reikalavimų nebuvo atmesta pasiūlymų (4.1.3 papunktis); ar yra kitų, atsižvelgiant į taikytinų teisės normų pažeidimo pobūdį ir sunkumą, laikantis proporcingumo principo, administruojančiosios institucijos nustatytų aplinkybių (pretenzijų ir skundų nebuvimas savaime nėra lengvinanti aplinkybė) (4.1.4 papunktis).

Gairių 1.1 papunkčiu nustatyta, kad <...>Pažeidimas gali būti arba nebūti tiksliai įvertinamas kiekybiškai. Finansinis pažeidimo poveikis tiksliai įvertinamas kiekybiškai, jei tai įmanoma, remiantis atskirais išnagrinėtais atvejais, siekiant apskaičiuoti tikslią Komisijai netinkamai deklaruotų kompensuotinių išlaidų sumą; šiais atvejais finansinę pataisą būtina apskaičiuoti tiksliai. Vis dėlto laikoma, kad viešųjų pirkimų pažeidimų atveju finansinio poveikio tiksliai kiekybiškai įvertinti neįmanoma dėl pažeidimo pobūdžio. Todėl šiais atvejais susijusioms išlaidoms, atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį ir sunkumą, laikantis 1.4 skirsnyje nustatytų kriterijų, turi būti taikoma fiksuoto dydžio pataisa. Viešųjų pirkimų srities pažeidimai nagrinėjami atsižvelgiant į tikslą apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir atitiktį Sąjungos teisės aktams (pirmiausia – skaidrumo, nediskriminavimo, lygiateisiškumo, proporcingumo ir teisinio tikrumo principams). Be to, finansinės pataisos gali būti taikomos tik jei konkretus pažeidimas turi arba galėtų turėti finansinį poveikį Sąjungos biudžetui. Todėl šiose gairėse nurodytų (arba į juos panašių) rūšių pažeidimai, dėl kurių 2 skirsnyje nustatyta fiksuoto dydžio pataisa, laikomi turinčiais finansinį poveikį.<...> Gairių 1.4 papunkčiu nustatyta, kad, jei dėl pažeidimo pobūdžio finansinio poveikio tiksliai kiekybiškai įvertinti neįmanoma, bet tokio pobūdžio pažeidimas gali turėti poveikį biudžetui, Komisija gali apskaičiuoti taikytinos pataisos sumą, atsižvelgdama į tris kriterijus: pažeidimo pobūdį, jo sunkumą (pažeidimo sunkumas įvertinamas pirmiausia atsižvelgiant į šiuos veiksnius: konkurencijos lygį, skaidrumą ir lygiateisiškumą) ir susijusius finansinius fondų nuostolius. Tai reiškia, kad remiantis šių gairių 2 skirsnyje nurodytomis fiksuoto dydžio (5 %, 10 %, 25 % ir 100 %) normomis atliekamos finansinės pataisos turi atitikti proporcingumo principą. <...>

Gairių 2.1 lentelės 2 punkte aprašytas pažeidimas – dirbtinis darbų, paslaugų arba prekių pirkimo sutarčių suskaidymas ir nurodyta, kad darbų projektas arba pasiūlytas tam tikro prekių kiekio ir (arba) paslaugų pirkimas yra dirbtinai suskirstytas į kelias sutartis; todėl kiekviena sutartis dėl darbų, prekių ir (arba) paslaugų dalies nesiekia direktyvose nustatytos vertės ribos ir todėl sutartis dėl viso konkretaus darbų, paslaugų arba prekių rinkinio neskelbiama Oficialiajame leidinyje – taikoma 100 proc. pataisos norma ir pažymėta, kad ši pataisa taikoma tik jei skelbimas apie atitinkamų darbų,

prekių ir (arba) paslaugų pirkimą nebuvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje, nors to reikalaujama direktyvose. Jeigu padarytas toks pat pažeidimas, kaip aprašyta pirmiau, išskyrus tai, kad viešumas buvo užtikrintas kitomis tinkamomis priemonėmis, tomis pačiomis sąlygomis, išdėstytais 1 punkte – taikoma 25 proc. pataisos norma.

Gairių 2.1 lentelės 1 punkte aprašytas pažeidimas – skelbimo apie pirkimą nepaskelbimas ir nurodyta, kad jeigu skelbimas apie pirkimą nebuvo paskelbtas pagal atitinkamas taisykles (t. y. nebuvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje), kaip to reikalaujama pagal direktyvas, taikoma 100 proc. pataisos norma. Jeigu padarytas toks pat, kaip aprašyta pirmiau, pažeidimas, tačiau viešumas buvo užtikrintas kitomis tinkamomis priemonėmis – taikoma 25 proc. pataisos norma. Gairių 2.1 lentelės 1 punkto 19 išnašoje nurodyta, kad tinkamos viešumo užtikrinimo priemonės reiškia, kad skelbimas apie pirkimą buvo paskelbtas užtikrinant galimybę kitoje valstybėje narėje esančiai įmonei gauti tinkamą informaciją apie viešąjį pirkimą, prieš skiriant jo sutartį, kad ši įmonė galėtų pateikti pasiūlymą arba išreikšti susidomėjimą dalyvauti procedūroje, siekiant gauti šią sutartį. Praktiškai taip yra, kai: i) skelbimas apie pirkimą buvo paskelbtas nacionaliniu lygmeniu (vadovaujantis su tuo susijusiais nacionalinės teisės aktais arba taisyklėmis) ir (arba) ii) buvo laikytasi būtiniausių informacijos apie sutartis standartų.

Iš paminėtų teisinio reglamentavimo nuostatų matyti, kad pirkimų vykdymo metu už lygiateisiškumo ir skaidrumo principų laikymąsi yra atsakinga perkančioji organizacija. Ji turi vykdyti pirkimus taip, kad šie principai nebūtų pažeisti. CPVA nustačius šių principų ir (ar) kitus pažeidimus, taikomos finansinės korekcijos, nurodytos Gairėse. Nagrinėjamu atveju CPVA Sprendimuose nustatytas pareiškėjos dirbtinis darbų sutarčių suskaidymas, nesant tam jokių objektyvių pagrindų, lėmęs tai, kad apie Pirkimus paskelbta nebuvo, o potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose. Kaip minėta, pareiškėja paties pažeidimo padarymo fakto neginčija. Gairių nuostatos numato 100 proc. ir 25 proc. finansines normas, taikomas priklausomai nuo to, ar apie pirkimus buvo paskelbta. Jeigu skelbimas apie pirkimą nebuvo paskelbtas Oficialiajame leidinyje – taikoma 100 proc. korekcija, jeigu apie pirkimą buvo paskelbta nacionaliniu lygmeniu ir (arba) buvo laikytasi būtiniausių informacijos apie sutartis standartų, taikoma 25 proc. korekcija. Šiuo atveju pareiškėjos Pirkimai įvykdyti neskelbiamos apklausos būdu.

Pareiškėja skunde teigia, kad CPVA netinkamai taiko Gairių 2.1 lentelės 2 punktą, kadangi minėta nuostata taikoma pirkimams, kurie turi būti skelbiami OL ES leidinyje. Komisija su šiais argumentais nesutinka. Būtent Gairių 2.1 lentelės 1 punkto 19 išnašoje nurodyta, kad tinkamas viešumo užtikrinimas reiškia, kad skelbimas apie pirkimą buvo paskelbtas nacionaliniu lygmeniu. Nagrinėjamu atveju pareiškėja Pirkimus atliko neskelbiamos apklausos būdu, t. y. informacijos apie juos viešai nepaskelbė; CPVA konstatavo, kad pažeidimai padaryti pareiškėjos veiksmais, dirbtinai išskaidant pirkimus ir sudarant atskiras Sutartis; dėl pasirinktos Pirkimų vykdymo procedūros, potencialūs suinteresuoti tiekėjai buvo diskriminuojami, jiems nebuvo sudarytos vienodos sąlygos dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose, tokiu būdu pažeisti VPI skaidrumo ir lygiateisiškumo principai bei VPI ir Apraše įtvirtintas draudimas siekti išvengti pirkimui nustatytos tvarkos taikymo.

Teismų praktikoje pripažįstama, kad net ir formalūs viešojo pirkimo trūkumai konkrečioje situacijoje gali patvirtinti, kad pirkimas buvo atliktas pažeidžiant skaidrumo, viešumo, vienodo vertinimo ar kitus pagrindinius viešųjų pirkimų vykdymo imperatyvus. Vien tik šių principų pažeidimas gali sudaryti pagrindą taikyti griežtas poveikio priemones, nes tokie pirkimo trūkumai paprastai negali būti laikomi mažareikšmiais (žr. LVAT 2013-12-23 nutartį administracinėje byloje Nr. A756-2046/2013, 2017-07-28 sprendimą administracinėje byloje Nr. eA-1096-858/2017, 2018-04-23 nutartį administracinėje byloje Nr. A-727-502/2018). Šiuo atveju pareiškėja neginčija paties pažeidimo fakto, o pažeidimas sudaro pagrindą taikyti poveikio priemones.

Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 dalimi nustatyta, kad pažeidimas – tai taikytinos teisės pažeidimas, padarytas dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į Sąjungos biudžetą jam padaroma ar būtų padaryta žala. ESTT 2024 m. spalio 4 d. byloje Nr. C-175/23 yra nurodęs, kad „<... sąvoka „pažeidimas“ Reglamento Nr. 1303/2013 2 straipsnio 36 punkte apibrėžta kaip bet koks Sąjungos teisės ar nacionalinės teisės nuostatų dėl jų taikymo pažeidimas, susijęs su ekonominės veiklos vykdytojo veiksmais ar

neveikimu, kai dėl nepagrįstų Sąjungos bendrojo biudžeto išlaidų padaroma arba gali būti padaryta žala šiam biudžetui. Taigi tam, kad toks pažeidimas būtų padarytas, turi būti įvykdytos trys sąlygos, t. y. turi būti pažeista taikytina teisė, turi būti ekonominės veiklos vykdytojo veiksmai ar neveikimas, dėl kurių padarytas šis pažeidimas, ir turi būti padaryta reali ar potenciali žala Sąjungos biudžetui (pagal analogiją žr. 2020-10-01 Sprendimo *Elme Messer Metalurgs*, C-743/18, EU:C:2020:767, 50 ir 51 punktus ir 2023-06-18 Sprendimo *ANAS*, C-545/21, EU:C:2023:451, 27 ir 29 punktus). Pirmoji sąlyga susijusi ne tik su pačių Sąjungos teisės nuostatų, bet ir nacionalinės teisės nuostatų, kurios taikomos Sąjungos struktūrinių fondų remiamiems veiksams ir kuriomis taip prisidedama prie Sąjungos teisės, susijusios su šių fondų finansuojamų projektų valdymu, įgyvendinimu (2020-10-01 Sprendimo *Elme Messer Metalurgs*, C-743/18, EU:C:2020:767, 52 punktas ir 2023-06-08 Sprendimo *ANAS*, C-545/21, EU:C:2023:451, 30 punktas). Dėl antrosios sąlygos, t. y. kad atitinkamas pažeidimas turi būti padarytas ūkio subjekto veiksmis ar neveikimu, pažymėtina, kad Reglamento Nr. 1303/2013 2 straipsnio 37 punkte „ekonominės veiklos vykdytojas“ apibrėžiamas kaip bet kuris fizinis ar juridinis asmuo ir bet kuris kitas subjektas, dalyvaujantis įgyvendinant fondų paramą, išskyrus valstybę narę, vykdančią valdžios institucijos įgaliojimus. Pagal trečiąją sąlygą reikalaujama, kad ekonominės veiklos vykdytojui pažeidus taikytiną teisę „padaroma ar būtų padaryta“ žala Sąjungos bendrajam biudžetui. Iš paties šio reglamento 2 straipsnio 36 punkto teksto, visų pirma iš žodžių junginio „padaroma ar būtų padaryta“, matyti, kad jeigu dėl „pažeidimo“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, nereikia įrodyti konkretaus finansinio poveikio Sąjungos biudžetui, taikytinų taisyklių nesilaikymas yra „pažeidimas“, jeigu negalima atmesti galimybės, kad šis pažeidimas turėjo įtakos atitinkamo fondo biudžetui (2017-12-06 Sprendimo *Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere*, C-408/16, EU:C:2017:940, 60 ir 61 punktai ir 2023-06-08 *ANAS*, C-545/21, EU:C:2023:451, 38 punktas). Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad „pažeidimas“, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1303/2013 2 straipsnio 36 punktą, gali būti laikomas tik pažeidimu, dėl kurio „padaroma ar [gali būti] padaryta“ žala Sąjungos biudžetui.

Kiek tai susiję su finansinės pataisos sumos nustatymu, iš Reglamento Nr. 1303/2013 143 straipsnio 1 ir 2 dalių matyti, kad valstybės narės pirmiausia turi nustatyti pavienius ir sisteminius pažeidimus ir atlikti proporcingas finansines pataisas, susijusias su veiksmuose arba veiksmų programose nustatytais pažeidimais. Šios pataisos apima viso valstybės įnašo arba jo dalies, skirtų veiksmų programai, panaikinimą taikant kriterijus, susijusius su pažeidimų pobūdžiu, jų sunkumu ir atitinkamo fondo finansiniais nuostoliais“. <...> „Be to, nors Komisija ir valstybės narės gali remtis fiksuoto dydžio pataisos normų skale, vis dėlto galutinei taikytinai pataisos sumai nustatyti būtinas individualus ir išsamus nagrinėjimas, kurį atliekant turi būti atsižvelgta į visus konstatuotą pažeidimą apibūdinančius ypatumus, palyginti su elementais, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant šią skalę ir kurie gali pateisinti didesnės arba, priešingai, sumažintos pataisos taikymą (šiuo klausimu žr. 2016-07-14 Sprendimą *Wrocław – Miasto na prawach powiatu*, C-406/14, EU:C:2016:562, 48 ir 49 punktus)“. ESTT atsakė, kad „<...> Reglamento Nr. 1303/2013 143 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, pagal kurias bet koks viešųjų pirkimų taisyklių pažeidimas yra „pažeidimas“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 2 straipsnio 36 punktą, dėl kurio automatiškai taikoma finansinė pataisa, kurios dydis nustatomas pagal iš anksto nustatytą fiksuoto dydžio pataisos normų skalę“.

Iš paminėtų teisinio reglamentavimo nuostatų ir ESTT formuluojamos praktikos darytina išvada, kad pažeidimo buvimas reiškia, kad turi būti įvykdytos trys sąlygos: pirma, turi būti padarytas ES teisės (arba nacionalinės teisės, susijusios su ES teisės taikymu) pažeidimas; antra, šis pažeidimas turi būti padarytas ūkio subjekto veiksmis ar neveikimu; ir, trečia, turi būti padaryta reali ar potenciali žala ES biudžetui. Už nustatytą pažeidimą taikomos finansinės pataisos dydis neturi būti nustatomas automatiškai, remiantis vien tik nustatyta fiksuoto dydžio pataisos normų skale, bet pataisos suma turi būti taikoma individualiai, atsižvelgus į pažeidimą apibūdinančius ypatumus bei laikantis proporcingumo principo, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir sunkumą.

Pareiškėja skunde nurodė, kad finansinė korekcija neindividualizuota, CPVA neapskaičiavo žalos dydžio, šiuo atveju lėšos buvo panaudotos ir darbai padaryti, be to, apklausa buvo padaryta ir finansinė pataisa turi būti koreguojama. Pasak pareiškėjos, atsakovė nepateikė jokių duomenų apie

rinkos situaciją, kiek potencialių dalyvių galėtų dalyvauti tokiaame pirkime, nepateikė skaičiavimo, kokia apimtimi darbai būtų galėję būti pigesni, nei pavyko juos nupirkti pareiškėjai.

LVAT 2025-02-05 Nutartyje nurodė, kad iš principo finansinės pataisos dydis neturi būti nustatomas automatiškai, remiantis vien iš anksto nustatyta fiksuoto dydžio pataisos normų skale, taip pat išaiškino, kad „fiksuoto dydžio finansinė pataisa, laikantis proporcingumo principo, visų pirma atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį ir sunkumą, taikoma tik tuomet, kai neįmanoma tiksliai apskaičiuoti iš fondų mokėtinos neteisėtų išlaidų sumos.“

Atsakovė atsiliepime nurodė, kad jeigu pareiškėja būtų pasirinkusi tinkamą Pirkimų vykdymo būdą – skelbiamą apklausą, kuri apie Pirkimų vykdymą būtų leidusi žinoti neribotam kiekiui tiekėjų, tiekėjų pasiūlymų Pirkimuose galėjo būti pateikta daugiau ir galėjo būti nurodytos konkurencingesnės (mažesnės) pasiūlymų kainos. Atitinkamai pareiškėjai taip pat būtų skirtas mažesnis finansavimas iš ES biudžeto, pasak atsakovės, Reglamento Nr. 2021/1060 pažeidimo sąvokoje aiškiai atskleidžiama pažeidimo esmė – tai ne tik realios žalos atsiradimas, bet ir žalos hipotetinė galimybė. Atsakovė, nurodė, kad negalėdama atmesti galimybės, kad Sprendimais konstatuotais VPĮ ir Aprašo normų bei viešųjų pirkimų principų pažeidimais buvo padaryta potenciali žala ES biudžetui, rėmėsi Gairėse nurodyta fiksuoto dydžio pataisos normų skale, netaikė jos automatiškai, pažeidimų tyrimo metu palygino pažeidimų tyrimo metu nustatytų VPĮ ir Aprašo nuostatų bei viešųjų pirkimų principų pažeidimus apibūdinančius ypatumus su elementais, į kuriuos buvo atsižvelgta nustatant Gairių 2.1 lentelės 1 punkto skalę.

Tuo tarpu pareiškėja teigė, kad atsakovė nepateikė jokių įrodymų ir/ar paskaičiavimų, kad buvo padaryta ar sukelta žala ir kokių procentiniu punktu ir/ar bendrai laipsniu ir pateikė į bylą 2025-05-13 Pasiūlymą visiems darbams kito tiekėjo – (duomenys neskelbtini). Komisija pažymi, kad pareiškėjos su skundu į bylą pateiktame pasiūlyme – (duomenys neskelbtini) lokalinėje sąmatoje Klaipėdos r. Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijos paprastojo remonto darbų atlikimui numatyta 71 678,84 Eur su PVM suma, nurodyta 2023 m. data. Šiuo aspektu Komisija laiko pagrįstais atsakovės atsiliepimo argumentus, kad tiekėjų pasiūlymai turi būti teikiami pirkimo vykdymo metu, o ne praėjus beveik keleriems metams. Vien tik šis pareiškėjos pateiktas įrodymas ((duomenys neskelbtini) lokalinė sąmata remonto darbams) nekeičia teisinio vertinimo ir nepatvirtina, jog neišskaidžius pirkimo ir apie jį paskelbus laikantis teisės aktų reikalavimų, būtų buvę gauti būtent tokios kainos pasiūlymai; rinkoje veikia daug ūkio subjektų, ne tik (duomenys neskelbtini) ar pareiškėjos pakviesti dalyvauti neskelbiamoje apklausoje trys rangovai, todėl nėra jokio pagrindo teigti, kad tikrai šie rangovai 2023 m. galėjo pateikti pasiūlymus ir daugiau pajėgių tiekėjų nebuvo, tuo labiau, kad šiuo atveju buvo perkami tik paprastojo remonto darbai. Komisija iš esmės sutinka su atsakove, kad paskelbus apie pirkimą, skatinama tiekėjų tarpusavio konkurencija, todėl net ir tie patys tiekėjai, dalyvaudami skelbiamoje apklausoje ir varžydamiesi dėl pirkimo objekto, galimai pateiktų konkurencingesnius (mažesnės kainos) pasiūlymus.

Skunde nurodytas argumentas, jog CPVA neįvertino, jog gautos lėšos buvo faktiškai panaudotos, nepaneigia nustatyto pažeidimo ir tai nelaikytina mažesnės finansinės korekcijos taikymo pagrindu. Komisija sutinka su CPVA, kad minėtos aplinkybės negali būti laikomos lengvinančiomis ar šalinančiomis atsakomybę, kadangi tai apskritai paneigtų viešųjų pirkimų reguliavimo imperatyvumą, tokiomis aplinkybėmis iš esmės būtų galima pateisinti bet kokią viešųjų pirkimų principų ar nuostatų pažeidimą.

Komisija pažymi, kad iš Reglamento Nr. 2021/1060 2 straipsnio 31 dalyje pateikto apibrėžimo ir minėtos teismų praktikos matyti, kad nereikalaujama įrodyti ar apskaičiuoti konkretaus žalos dydžio, pažeidimui konstatuoti pakanka potencialios žalos fakto. Kaip minėta, Gairėse įtvirtinta fiksuota finansinė pataisa taikoma tuomet, kai neįmanoma tiksliai apskaičiuoti neteisėtų išlaidų sumos. Teisingumo Teismo yra nurodyta, kad netgi tikslaus finansinio poveikio neturintys pažeidimai gali labai paveikti finansinius ES interesus (2005-09-15 sprendimas Nr. C-199/03). Komisijos vertinimu, šiuo atveju atsakovei, neturint galimybės apskaičiuoti konkrečią neteisėtų išlaidų sumą, tačiau nustačius pažeidimą, kuriuo buvo padaryta potenciali žala ES biudžetui, pagrįstai vadovautasi Gairių 2.1 lentelės 2 punkto nuostata ir pareiškėjai pritaikyta 100 proc. finansinė korekcija.

Pareiškėja skunde taip pat argumentuoja, kad CPVA turėtų kaip prioritetą teikti metodinę pagalbą, kaip numatyta VAĮ 31 straipsnio 1 dalyje. Komisija šiuo aspektu pagrįsta laiko atsakovės

atsiliepime išdėstyta poziciją. Komisija, pažymi, kad VAI 31 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog viešojo administravimo subjektas, atlikdamas ūkio subjektų veiklos priežiūrą, turi teikti metodinę pagalbą ūkio subjektams, siekti užkirsti kelią žalai teisės normų saugomoms vertybėms atsirasti (teisės aktų pažeidimų prevencijai) ir išlaikyti tvarų ekonominės veiklos vykdymą bei verslo plėtrą; 2 dalyje nustatyta, kad laikoma, kad viešojo administravimo subjektas vykdo ūkio subjekto veiklos priežiūrą, jeigu atlieka ūkio subjekto veiklos patikrinimus. Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekantys subjektai šią priežiūrą vykdo vadovaudamiesi Vyriausybės patvirtintu Gairių dėl ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijų atlikimo aprašu. Vyriausybės 2010-05-04 nutarimu Nr. 511 patvirtintame Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų sąraše CPVA nėra įtraukta. Pagal Administruojančių institucijų sąrašo 4.1.3 papunktį, CPVA teikia metodinę pagalbą projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo, taip pat projektų įgyvendinimo klausimais; pagal 4.5 papunkčio nuostatas, CPVA atlieka įtariamų pažeidimų, padarytų įgyvendinant projektus, tyrimus, priima sprendimus dėl pažeidimų, taip pat priima sprendimus nepripažinti tinkamomis finansuoti išlaidų ar jų dalies, kai nustato, kad šios išlaidos ar jų dalis neatitinka Europos Sąjungos ir (ar) nacionaliniuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Investicijų programos įgyvendinimą, keliamų reikalavimų arba įgyvendinant projektus nebuvo pasiekti nustatyti projektų rodikliai ar jų dalis, arba priima sprendimus susigrąžinti iš projektų vykdytojų lėšas, išmokėtas netinkamoms finansuoti išlaidoms apmokėti, ir (ar) kitas pagal Europos Sąjungos ir (ar) nacionalinius teisės aktus ir (ar) projektų sutartis reikalaujamas grąžinti lėšas ir apie tai informuoja projekto vykdytoją ir ministeriją, imasi teisės aktuose nustatytų veiksmų dėl lėšų grąžinimo ministerijai. Taigi, pagal aptartas nuostatas, CPVA nėra priskirta teikti metodinę pagalbą viešųjų pirkimų vykdymo klausimais, o pagal VPĮ, būtent perkančiajai organizacijai tenka pareiga užtikrinti, jog vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų (17 straipsnio 1 dalis).

Komisija, įvertinusi byloje nustatytas aplinkybes ir ginčui aktualų teisinį reglamentavimą, prieina prie išvados, kad CPVA Sprendimais pritaikyta 100 proc. finansinė korekcija yra pagrįsta pažeidimo tyrimo metu atsakovės surinktais ir gautais duomenimis bei teisės aktų normomis, taip pat atsakovė, taikydama finansinę korekciją, vadovavosi ginčą reglamentuojančiais teisės aktais ir jų nepažeidė, todėl naikinti juos dalyje dėl finansinės korekcijos taikymo pareiškėjos prašyme nurodytais argumentais Komisija neturi pagrindo. Netenkinus pareiškėjos pagrindinio reikalavimo, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjos išvestinį reikalavimą priimti naujas finansines korekcijas ir nustatyti 25 proc. dydžio finansines korekcijas Sprendimuose. Komisija nėra viešojo administravimo subjektas ir už atsakovę nenustato finansinių korekcijų, o taip pat šiuo atveju, netenkinus pareiškėjos minėto pagrindinio reikalavimo, nenustačius sąlygų, kad CPVA Sprendimų dalis dėl pritaikytos 100 proc. finansinės korekcijos būtų buvusi neteisėta, neturi pagrindo spręsti dėl atsakovės įpareigojimo atlikti atitinkamus veiksmus, susijusius su kito dydžio finansinės korekcijos nustatymu. Pareiškėjos prašymas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos Klaipėdos r. Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazijos prašymą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Edvardas Jucius

Vytautas Kurpuvesas

